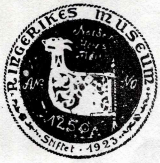

Sak

Olsvika, Ringenke.

Dok. nr.	Dato	Dokument (type, tittel)	Merknader

Lw. ftr 18/3-88

RINGERIKES MUSEUM

TLF.: NORDERHOV GAMLE PRESTEGÅRD 35 197
RIDDERGÅRDEN 21 331
POSTADRESSE: NORDERHOV - 3500 HØNEFOSS

RINGERIKE, DEN

3.07.87

Oldsaksamlingen
v. Christensen

87/
100

Mulig foreformatorisk funn

Se vedlagte gjenstand og kart
Funn 1.7.87 ved Sperillen,
overfor Olsviken gamlehjem - Funn 1,
Strandkanten, steinstrodd strand.

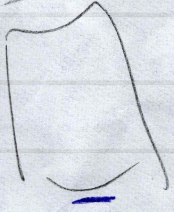
Funn av Stein Asle Løkken
(Tlf 10491) Arettervei 23. Hønefoss.

Gutten har fått betydning fra oss
om at Oldsaksamlingen sender
museet bekreftelse på mottak
og begrunnelse for hvorfor han ikke
kan beholde gjenstanden samt
kanstje et bursk på klassifisering.

Med hilsen

Eivind Karstvedt, konservator

Gudbyrgard

ca. 2-300 m.

Skerphillvei

Vesturdalur

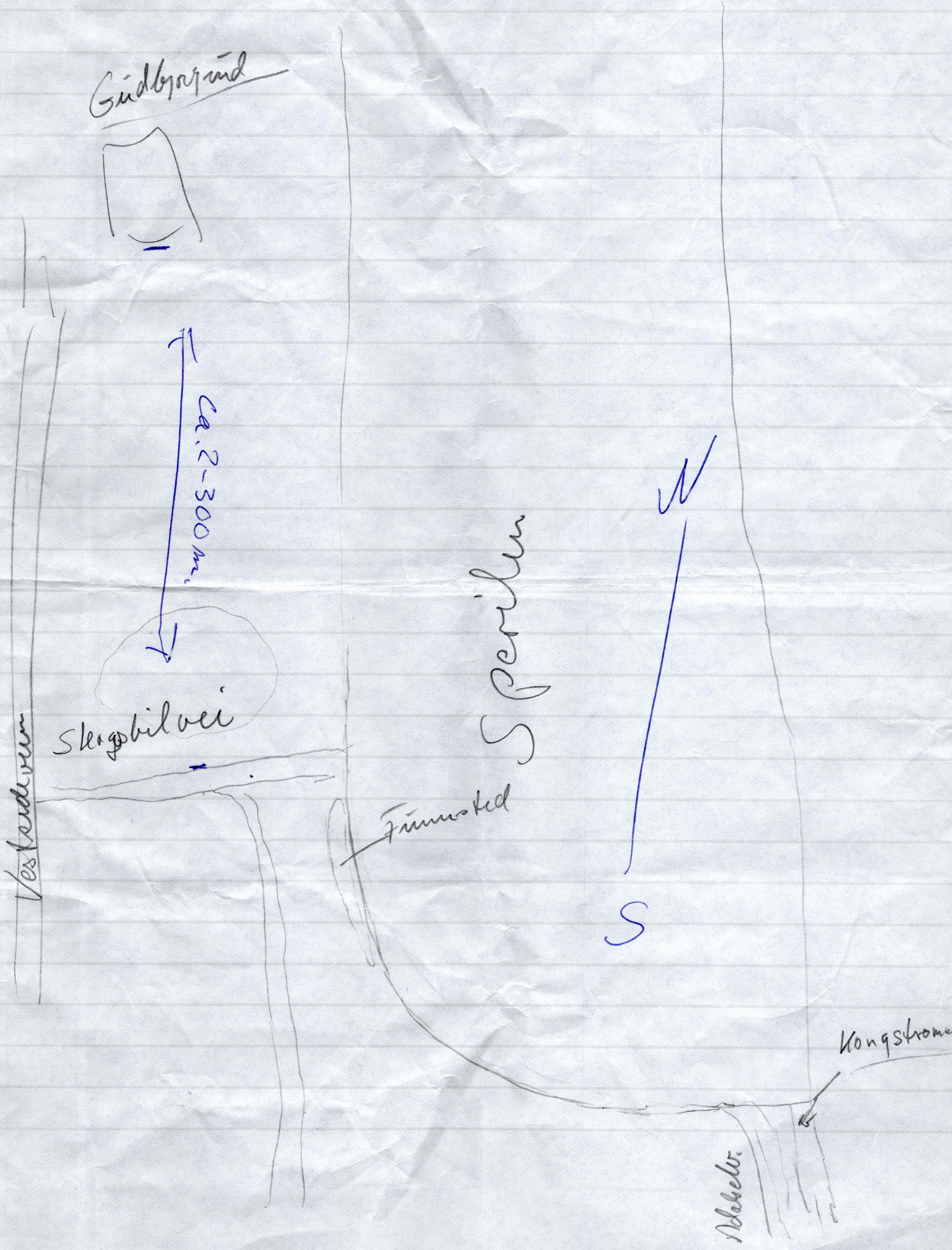
Speridun

Finnstedi

S

Kongstroma

Ababelur

10. august 1987

Stein Asle Løkken
Anettes vei 23

3500 HØNEFOSS

EØ/bha

Kjære Stein Asle Løkken!

Fra Ringerikes museum har Universitetets Oldsaksamling fått tilsendt den steinøksa du fant ved Olsvika i sommer. Det er Oldsaksamlingen som tar vare på slike saker fra hele Østlandet og Sørlandet. Her blir de tatt vel vare på, her blir noen av dem stilt ut, og her finnes det forskere som har som oppgave å forsøke å finne ut hvordan livet i Norge var for mange tusen år siden, og som trenger slike funn for å kunne gjøre det. Derfor er det bestemt i Lov om kulturminner at alle slike funn skal leveres inn til et arkeologisk museum.

Den øksa du fant, er det vi kaller en spissnakket trinnøks, og den ble nok laget så langt tilbake som i eldre steinalder, for 6 - 8 tusen år siden. Vi har ikke så veldig mange slike økser, særlig ikke med den fine, utsvingte eggen som her.

Som du ser, får du et diplom for funnet. Et bilde skal du også få så snart det blir ferdig.

Med beste hilsen

Einar Østmo
førsteamanuensis

VEDLEGG
Kopi: Ringerikes museum, Norderhov, 3500 Hønefoss

Klipp i klipparkivet

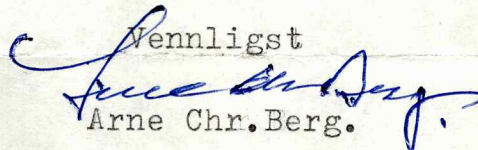
19.8.87.

Førsteamanuensis Østmo,
Oldsaksamlingen.

Funn av spissnakkete trinnøks i Ådal august i år.

Iflg. omtale i Ringerikes Blad 18. ds. av nevnte funn antas øksen altså å skrive seg fra 6-8 000 år siden. Det er trolig rett nok. Mitt spørsmål er imidlertid om redaksjonens slutning om at en på denne bakgr. kan hevde at det her helst indikerer " at folk i eldre steinalder var på jaktturet innover i dalene på Østlandet." Utenat jeg vet hva "en spissnakkete trinnøks" eg. innebærer, vil jeg tørre anta at dette kanskje vel så mye vil dreie seg om et rydningsredskap som et fangst-våpen? M.a.o. ikke utelukkende vise tilb. til jaktturet, men like gjerne bosetting - evt. nyrydning?

I siste fall vil det jo kunne være spor av bosetting på Ringerike for 6-8 000 år siden. I så fall kan det vel stadfeste et funn som ble gjort i 1890-årene på Viul, en hjortehornshakke som skal stamme fra ca 8 000 år tilb. iflg. C-14-datering. Se art. i "Ringerike" 1977 av lektor Arnfinn Syvertsen, en dyktig publisator av hist. emner. Han slutter sin omtale her med å etterlyse nye funn for nærmere viten om den første bosettingen på Ringerike. Kan det nå være et slikt funn vi her har med å gjøre? Så vidt jeg kan skjønne vil det være nokså avgjørende da å vite hvorvidt øksa som nå er funnet, mer el. mindre sikkert kan hevdes å ha vært brukt til nyrydning - eller bare et rent fangst-våpen. Som en som har utformet flere artikler av lokal-hist. innhold, ville jeg være takknemlig om De kunne avse litt tid til et svar på dette. Kanskje omtalen i Ring. Blad kunne ha behov for en aldri så liten korrigerings, evt. supplering, som jeg gjerne skal sørge for om ønskelig.

Vennligst

Arne Chr. Berg.

Lerkevn. 13, 1370 Asker.
Tlf. 782930.

P.s.

"Helleristningene fra Kløfdefoss", nevnt i art., er kanskje feil? På Ringerike dreier det seg så vidt vites bare om to slike, ved Sundvollen og like i nærheten, ved Berget. "Fortidsminner på R-rike" 1930, V/ Eiv. S. Engelstad.

Utklippet fra Ring. Blad vil jeg gjerne ha igjen.

La meg også for ordens skyld føye til at nevnte hjortehornshakke ble overført til Oldsaksamlingen i 1938,

13/4-88

For nesten et år siden fant jeg
en spissnattet trinnøks, som var
6-8000 år gammel. I brevet som
lå i sammen med tokke diplommet stod det
at jeg ville få tilsendt et bilde
av steinen i løpet av vinteren, Men
hvor ble det av bildet?

LESAKSANLINGEN	
J.Nr. 001066	15. APR 88
SAK.Nr. 2 M	ARK.Nr.

Hilsen

STEIN-ÅLE Lekken
Aone Ross.

21. august 1987

Arne Chr. Berg
Lerkevn. 13
1370 ASKER

EØ/bha

Takk for brev angående Ringerikes Blads omtale den 18.8.87. av funnet av en spissnakked trinnøks ved Sperillen. Til de spørsmålene De nevner i brevet kan jeg si følgende:

Spissnakkede trinnøkser er en oldsakstype som vanligvis dateres til eldre steinalder, ca. 6 - 8000 år før nåtid. I seg selv er øksen ikke noe fangstredskap; den kan være et verdighetstegn eller et våpen. Vi har iallfall ingen holdepunkter for å regne med at rydding av land var aktuelt den gang; det folk levde av, var jakt, fangst og innsamling av spiselige planter.

Helleristningene på Berget og Sundvollen er fra bronsealderen, ca. 1000 f.Kr. med et rundt tall, og derfor flere tusen år yngre enn øksen fra Sperillen. Ved Kløftefoss ved Geithus i Modum finnes det derimot minst tre felter med ialt minst 52 ristningsfigurer, mest elger, og disse kan være noenlunde av samme alder som øksen. Ristningene er beskrevet i en artikkel av Egil Mikkelsen i bl.a. Universitetets oldsaksamlings årbok 1980/1981, "Veideristninger ved Geithus, Modum, Buskerud". Samme forfatter har forøvrig en artikkel om hornhakken fra Viul (og andre tilsvarende) i Arboken for 1975/1976.

Utklippet fra Ringerikes Blad følger i fêtur.

Vennlig hilsen

Einar Østmo
førsteamanuensis dr. philos.

VEDLEGG

Stein Asle Løkken
Anettes vei 23
3500 HØNEFOSS

27. april 1988

Jnr 1006/88 IM/THJ

STEINØKS FRA OLSVIKA VED SPERILLEN

Takk for brevet om steinøksa. Vi er lei for at du har måttet vente så lenge på bildet, men fotoavdelingen vår har vært under ombygging, og derfor ble det store forsinkelser med alt fotoarbeid. Her kommer bildet, og vi håper at du vil like det.

Med vennlig hilsen

Irmelin Martens